

PANNON-MAG-AGRÁR KFT.

A MAGBAN ŐRZÖTT MINŐSÉG

Lucerna vetőmag termesztéstechnológia

A lucerna (*Medicago Sativa*L.) a legfontosabb szálas takarmánynövényünk a nagy takarmányértéke és termőképessége miatt. A fehérje minősége (aminosav-összetétele) a hazánkban termesztett takarmánynövények közül a szójáéhoz hasonlítható. Hazánk a lucernamag-termesztés északi határán helyezkedik el, és a tenyészidőszak, de különösen a virágzás és a termékenyülés időpontjában kialakuló időjárás jelentősen befolyásolja a betakarítható vetőmag mennyiségét.

Éghajlatigény

Nagyon fontos, hogy a virágzás, a magkötődés és a magképződés időszakában csapadékmentes, száraz, meleg időjárás legyen. Legfontosabb a levegő hőmérséklete és relatív páratartalma. Így a kb. 28–30 °C-os hőmérséklet és 40–50% relatív páratartalom teremti meg a beporzás biztonságát. Ennél sokkal magasabb hőmérséklet és 30% körüli relatív páratartalom (légköri aszály) okozhatja a pollen kiszáradását, ami jelentősen csökkenti a sikeres megtermékenyülést. A viszonylag hűvös és csapadékos időjárás megakadályozza a beporzó rovarok mozgását, így jelentősen csökken a virágfelnyitás és ezzel összefüggően a megtermékenyülés és a magtermés.

Talajigény

Olyan területeken lehet termesztani lucernamagot, amelyek rosszabb vízgazdálkodású, szárazabb, magas fekvésű talajok, mivel a maglucerna a virágzás kezdetétől a magérés végéig csökkentett vízellátást igényel. A homoktalajtól a kötöttebb agyagig bizonyos mennyiségű magtermés elérhető. A meszes homoktalajokon is eredményes lehet a magtermesztés, ha a minimális nedvesség feltételezhető, különösen a 2. maghozó növedék fejlődése idején.

Elővetemény

A lucerna az előveteményre nem igényes. Nagyon sok növényfaj után sikerrel termeszthető, amennyiben kellő idő áll rendelkezésre, hogy az elővetemény betakarítása után a talajt megfelelő módon és minőségben előkészítsék a telepítésre. A lucernavetőmag-termesztés sikerét meghatározzák a területen nagy számban megjelenő, nehezen irtható gyomfajok, mint a karantén gyomnak számító aranka, valamint a juhsókafélék és a vadzab, de szintén igen agresszívek a keserűfűfélék, az acat, a pásztortáska és az útifűfajok.

Tápanyagellátás

A zöldtakarmány termesztése során a minél nagyobb vegetatív tömeg nyerése a cél, míg megtermés esetében a generatív szervek fejlődésének az elősegítése.

Ez elsősorban a N- és P-adagok megválasztásával érhető el. Magtermesztésben elegendő a vetés időpontjában 30–40 kg/ha N-hatóanyag kijuttatása. A starterként adagolt nitrogén segíti a telepített állomány kezdeti fejlődését, amíg a Rhizobium-szimbiózis kialakul. Később a Rhizobiumok által megkötött N-mennyisége általában elegendő a visszafogott vegetatív tömeg kifejlesztéséhez. A foszfornak meghatározó szerepe van a virág- és magképzésben. Savanyú talajokon jó hatékonyságú a Ca-trágyázás. Az esetleges magnézium- vagy bórhiány megszüntetése nagyban elősegíti a kellő virágképződést és a jó megtermékenyülést. A virágzás kezdetén (amikor a virágok 5–8%-a megjelent) levéltrágyaként kijuttatott bioregulátorok – átlagos alaptrágyázás mellett – jelentősen növelhetik a magtermést.

Ajánlott dózisok hatóanyagban

Nitrogén (N):	40-50kg/ha
Foszfor (P):	100-120 kg/ha
Kálium (K):	80-120 kg/ha

Talajművelés

A lucernatelepítés sikerét megalapozza a talaj jó kultúrállapota. Mind a nyár végi, mind a tavaszi telepítés esetén a talaj-előkészítés első művelete az elővetemény betakarítása után mielőbb elvégzett tarlóhántás. Az időben elvégzett tartóhántás segíti a talaj vízkészletének megőrzését, ezáltal lehetővé válik a talajban lévő gyommagvak jelentős részének kikélese is.

A tarlóhántást követő nyári vagy őszi szántással kerülnek bedolgozásra talajtípustól függően a P- és K-alaptárgyak, a még meglévő tarló- és szármadarványok, valamint a kikelt gyomok zöld növényi részei. A szántás szellőzteti a talajt, megteremti a beéréshez szükséges feltételeket. A lucerna alá általában közép mélyen (25–35 cm) szántanak. Amennyiben szükséges, kötöttebb talajokon célszerű a szántást elmunkálni, annak érdekében, hogy tavasszal minél kevesebb munkaművelettel kerüljön sor a vetőágy-előkészítésre.

Tavasszal talajtípustól függően egy vagy két menetben kerüljön sor a mélyben tömörített, aprómorzás magágy előkészítésére. Erre a célra alkalmas a kombinátor vagy jó munkát végez a kapcsoltan járatott középnehéz simító és nehézfogas. A kötöttebb mezőiségi talajokon a tavaszi talajmunkák megfelelő időpontjának a megválasztása – ne legyen túl nedves, de túl száraz sem a talaj – nagy odafigyelést igényel. A lazább szerkezetű lösz- és homoktalajokon a vetőágy-előkészítés általában egy menetben elvégezhető.

Vetés, izolációs távolság

A lucerna a vetés időpontjának megválasztására nem érzékeny. Telepíthető a kora tavaszi hónapokban március elejétől április végéig, valamint kellő csapadékkellátás vagy öntözés esetén augusztus közepétől szeptember közepéig.

Vetőmagnorma:	8–13 kg/ha
Vetésmélység:	2–3 cm
Sortávolság:	gabona, dupla gabona
Izoláció:	200 m más lucerna fajtától

Növényvédelem

A lucerna kelés utáni fejlődése lassú, gyomelnyomó képessége az első növedék teljes kifejlődéséig csekély. A telepítés évében különösen fontos feladat, hogy segítsük a fiatal állomány egyenletes növekedését. Ennek érdekében nélkülözhetetlen a gyomok elleni védekezés. Nagyon sok egy- és kétszikű gyomfaj előfordulása jelent veszélyt a lucernásokban. A nagyobb gyakorisággal megjelenő gyomfajok az alábbiak: a telepítés évében az egyszikű fajok közül a kakaslábű és a muharfélék, a kétszikűek közül a paréjfélék, az ebszékfű, a keserűfűfélék, a vadrepce és a repcsényretek.

Állománypermetezésre új telepítés esetén a lucerna 4-6 leveles állapotában van lehetőség PULSAR 40 SL vagy LISTEGO 0,8-1 l/ha dózis alkalmazásával.

Már meglévő állomány esetén tavasszal még a nyugalmi állapotban van lehetőség gyomirtásra PULSAR 40 SL vagy LISTEGO 0,8-1 l/ha dózis alkalmazásával.

A lucernaállományban kisebb-nagyobb mérvű lombveszteség alakulhat ki, amelyet különböző vírusos vagy baktériumos betegségek idézhetnek elő. Közöttük a lucerna mozaik vírus, a baktériumos hervadás, a lisztharmat, a lucerna-peronoszpóra, a lucernarozsda, a levélfoltosság a leggyakoribbak. Ellenük vegyszerekkel is lehet védekezni, azonban eredményesebb az elővetemény és a terület helyes megválasztása, a fuzariózissal szembeni toleráns vagy rezisztens fajták használata és a levéltetvek, mint vírusvektorok gyérítése.

További kártevők megjelenésére is számíthatunk (pl.: magormányos, magdarázs, gubacsszúnyog, lucernaböde). A védekezést a virágzás előtti zöldbimbós állapotra kell időzíteni, ajánlott szer: Mospilan 200 g/ha. Piretroidokkal is védekezhetünk a méhkímélő technológia betartásával.

Betakarítás

Hazánkban az egymenetes betakarítás az elterjedtebb, ami azt jelenti, hogy amikor a hüvelyek 70-80% már érett, akkor elvégezhető a lombtalanítás. Ajánlott szerek: REGLONE, DESSICASH. A hatást fokozhatjuk nitrogén műtrágya hozzáadásával, dózis 10-15 kg/ha, ezzel elkerülhetjük az állomány gyors újarasradását. A lombtalanítás után 5-6 nappal lehet megkezdeni a kombájnolást. Az aratás befejezése után törekedni kell arra, hogy a szalma minél hamarabb lekerüljön a tarlóról, így nem fogja gátolni az újarasradást és ne szorgáljon bűvőhelyként rágcsálóknak és egyéb kártevőknek.

PANNON-MAG-AGRÁR KFT.

székhely: 9200 Mosonmagyaróvár, Tölgy u. 12.

tel.: +36 30 722 20 42, +36 70 312 79 89, +36 30 372 30 77

e-mail: pannonmag@gmail.com

web: www.pannonmag.hu

